

PHÁT TRIỂN VĂN HÓA ĐỌC – YẾU TỐ GÓP PHẦN XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA NHÀ TRƯỜNG Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

Trần Thị Thơm¹

Tóm tắt. Bối cảnh chuyển đổi số tạo ra nhiều cơ hội, đồng thời cũng đặt ra nhiều thách thức đối với việc phát triển văn hóa đọc trong các trường đại học – một trong các yếu tố quan trọng để phát triển văn hóa nhà trường. Thực tế cho thấy, các trường đại học còn nhiều hạn chế trong việc phát triển văn hóa đọc cho cán bộ, giảng viên, sinh viên. Lãnh đạo các trường cần quan tâm, chỉ đạo sát sao các hoạt động như: xây dựng cơ chế, chính sách, tổ chức đa dạng các hoạt động, đảm bảo các điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài chính và liên kết chặt chẽ với các bên liên quan để phát triển văn hóa đọc trong trường đại học, từ đó thúc đẩy phát triển văn hóa nhà trường.

Từ khóa: Văn hóa đọc, phát triển, văn hóa nhà trường, chuyển đổi số.

1. Đặt vấn đề

Chất lượng đào tạo của các cơ sở giáo dục Đại học luôn là vấn đề mũi nhọn, trọng tâm và là một trong những thước đo trình độ phát triển của xã hội. Để nâng cao chất lượng đào tạo của các trường, văn hóa đọc giữ vai trò hết sức quan trọng và thiết thực vì đây là điều kiện để mọi người tiếp thu thông tin, tri thức, từ đó phát triển trí tuệ, nhân cách của mỗi cá nhân. Phát triển văn hóa đọc không chỉ giúp cán bộ quản lý (CBQL), giảng viên (GV), sinh viên (SV) tiếp cận thông tin, tri thức một cách nhanh chóng và hiệu quả, mà còn là một phần quan trọng trong việc xây dựng văn hóa nhà trường. Khi văn hóa đọc được nuôi dưỡng và phát triển mạnh mẽ, nó có thể tạo ra những ảnh hưởng sâu sắc đến môi trường học đường, góp phần hình thành và củng cố văn hóa nhà trường. Ngược lại, văn hóa nhà trường thuận lợi sẽ là điều kiện để phát triển văn hóa đọc hiệu quả. Trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay, phát triển văn hóa đọc cần được quan tâm, xem xét đa dạng ở nhiều khía cạnh, đặc biệt là khai thác các yếu tố công nghệ số hóa vào quá trình phát triển văn hóa đọc. Nghiên cứu các giải pháp để phát triển văn hóa đọc, từ đó thúc đẩy phát triển văn hóa nhà trường là nội dung có ý nghĩa rất quan trọng đối với các trường đại học. Bài viết tập trung làm rõ mối quan hệ giữa phát triển văn hóa đọc và văn hóa nhà trường, xác định những tác động của bối cảnh chuyển đổi số đối với việc phát triển văn hóa đọc, từ đó đề xuất một số biện pháp phát triển văn hóa đọc ở trường đại học trong bối cảnh chuyển đổi số.

2. Một số khái niệm cơ bản

2.1. Văn hóa đọc

Hiện nay, vấn đề văn hóa đọc đang được xã hội rất quan tâm và đưa ra nhiều cách hiểu khác nhau:

Theo nhà ngôn ngữ học Phạm Văn Tình: “Văn hóa đọc chính là thái độ, là cách ứng xử của chúng ta đối với tri thức sách vở. Phải biết đọc sao cho hợp lý và bổ ích. Đọc sao cho hợp với quy luật tiếp nhận tri thức” [6].

Ngày nhận bài: 02/01/2025. Ngày chỉnh sửa: 18/02/2025. Ngày nhận đăng: 25/02/2025.

¹Khoa Quản lý, Học viện Quản lý giáo dục

Tác giả liên hệ: Trần Thị Thơm. Địa chỉ e-mail: thomkql.niem@gmail.com

Tác giả Vũ Dương Thúy Nga cho rằng: “Văn hóa đọc là một loại văn hóa của con người, thông qua việc đọc để tiếp nhận thông tin và tri thức. Đó là sự tích hợp của các yếu tố như nhu cầu đọc, thói quen đọc và được biểu hiện qua hành vi, tập quán đọc của cá nhân, của cộng đồng”. [5]

Theo tác giả Nguyễn Hữu Viên: “Văn hóa đọc là một khái niệm có hai nghĩa, một nghĩa rộng, một nghĩa hẹp. Ở nghĩa rộng, đó là cách ứng xử đọc và chuẩn mực đọc của mỗi cá nhân, của cộng đồng xã hội, các nhà quản lý và cơ quan quản lý nhà nước. Còn ở nghĩa hẹp, đó là ứng xử, chuẩn mực đọc của mỗi cá nhân”. Ứng xử, giá trị và chuẩn mực này cũng bao gồm ba thành phần: thói quen đọc, sở thích đọc và kỹ năng đọc [6].

Như vậy, khi đề cập đến văn hóa đọc, mỗi tác giả có một cách hiểu riêng tùy thuộc vào góc độ tiếp cận. Trong nghiên cứu này, tác giả tiếp cận văn hóa đọc dưới góc độ hiểu văn hóa đọc hiểu theo nghĩa hẹp, đó là ứng xử, chuẩn mực đọc của mỗi cá nhân. Ứng xử, giá trị và chuẩn mực này bao gồm các thành phần như: thói quen đọc, sở thích đọc, kỹ năng đọc, thái độ ứng xử với tài liệu đọc.

2.2. Văn hóa nhà trường

Theo tác giả Nguyễn Thị Mỹ Lộc, văn hóa nhà trường là "hệ thống các giá trị, niềm tin, chuẩn mực và hành vi chung mà mọi thành viên trong nhà trường thừa nhận và thực hiện" [2]. Văn hóa nhà trường không chỉ ảnh hưởng đến sự phát triển của cá nhân học sinh mà còn tác động đến chất lượng giáo dục tổng thể của nhà trường.

Tác giả Lê Thị Kim Anh định nghĩa văn hóa nhà trường là "tổng thể các giá trị văn hóa được xây dựng và phát triển trong nhà trường, thể hiện qua các mối quan hệ giữa các thành viên, qua các hoạt động giáo dục và môi trường giáo dục" [1]. Văn hóa nhà trường tạo ra môi trường thuận lợi cho việc giáo dục và phát triển nhân cách của học sinh.

Từ đó có thể hiểu, văn hóa nhà trường là một khái niệm mô tả tổng thể các giá trị, chuẩn mực, niềm tin, thói quen, và hành vi của các thành viên trong một ngôi trường. Văn hóa này ảnh hưởng mạnh mẽ đến cách thức giảng dạy, học tập và quản lý trong nhà trường cũng như mối quan hệ giữa các cá nhân và tập thể trong môi trường giáo dục.

3. Mối quan hệ giữa phát triển văn hóa đọc và phát triển văn hóa nhà trường trong bối cảnh chuyển đổi số

Văn hóa đọc và văn hóa nhà trường là hai yếu tố quan trọng, có mối quan hệ tương hỗ, cùng thúc đẩy sự phát triển toàn diện của cán bộ quản lý, người dạy, người học, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo. Phát triển văn hóa đọc trong bối cảnh chuyển đổi số không chỉ dừng lại ở việc đọc sách in truyền thống, mà còn bao gồm việc tiếp cận kiến thức qua các nền tảng số từ ebook, audiobooks, tới các tài nguyên học tập trực tuyến. Điều này giúp người dạy, người học có thể tiếp cận thông tin nhanh hơn, phong phú hơn và từ nhiều nguồn đa dạng hơn. Mối quan hệ giữa phát triển văn hóa đọc và phát triển văn hóa nhà trường được thể hiện ở một số khía cạnh sau:

- Văn hóa đọc là nền tảng phát triển văn hóa nhà trường:

- + Thúc đẩy tinh thần học tập suốt đời: Khi văn hóa đọc được phát triển mạnh mẽ sẽ khuyến khích người dạy, người học không ngừng tìm kiếm và mở rộng kiến thức, góp phần xây dựng một môi trường học tập tích cực và năng động.

- + Phát triển kỹ năng tư duy và sáng tạo: Giúp mở rộng tầm nhìn, nâng cao khả năng tư duy phản biện và sáng tạo, từ đó thúc đẩy chất lượng giảng dạy và học tập trong nhà trường.

- + Tạo dựng giá trị và đạo đức: Thông qua việc đọc, người đọc học được các bài học về đạo đức, nhân văn, góp phần hình thành nhân cách tốt đẹp và môi trường ứng xử văn minh trong và ngoài nhà trường.

Văn hóa đọc là một phần quan trọng của văn hóa nhà trường. Sự phát triển của văn hóa đọc sẽ thúc đẩy sự phát triển văn hóa nhà trường bằng cách khuyến khích cán bộ quản lý, người dạy, người học... tích cực học hỏi, tự cải thiện và nâng cao nhận thức. Khi văn hóa đọc được khuyến khích, mọi thành viên trong nhà

trường sẽ có thói quen tìm kiếm thông tin, tự học, và không ngừng phát triển.

- Văn hóa nhà trường tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển văn hóa đọc:

+ Tạo môi trường hỗ trợ và khuyến khích phát triển văn hóa đọc: Văn hóa nhà trường bao gồm tất cả các giá trị vật chất, tinh thần, chuẩn mực... tồn tại trong nhà trường. Văn hóa nhà trường tích cực sẽ tạo điều kiện thuận lợi để khuyến khích phát triển văn hóa đọc. Chẳng hạn, nhà trường trang bị đầy đủ các yếu tố vật chất, thiết bị (sách, mạng internet, nguồn học liệu mở...) sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển văn hóa đọc.

+ Sự tham gia và gương mẫu của cán bộ quản lý, giảng viên: Khi lãnh đạo nhà trường, giảng viên coi trọng và tham gia tích cực vào việc đọc sách, họ sẽ trở thành hình mẫu cho người học, khuyến khích phát triển thói quen đọc trong nhà trường.

+ Hoạt động cộng đồng và tương tác: Các hoạt động do nhà trường tổ chức như các sự kiện, câu lạc bộ đọc sách, buổi thảo luận... giúp tạo sự kết nối và chia sẻ giữa các thành viên, củng cố văn hóa đọc và tinh thần cộng đồng trong trường.

- Xây dựng cộng đồng học tập tích cực: Trong bối cảnh chuyển đổi số, phát triển văn hóa đọc và văn hóa nhà trường có mối liên hệ mật thiết với nhau. Một văn hóa nhà trường phát triển luôn chú trọng vào việc xây dựng cộng đồng học tập tích cực, trong đó việc chia sẻ kiến thức và khuyến khích học tập là nền tảng. Văn hóa đọc trong môi trường số giúp tạo ra những cộng đồng học tập này, khi người học có thể trao đổi sách, tài liệu, thảo luận trực tuyến và tham gia vào các hoạt động học tập nhóm trên các nền tảng số. Phát triển văn hóa đọc số không chỉ là việc tiếp cận thông tin một cách nhanh chóng và hiệu quả, mà còn là một phần quan trọng trong việc xây dựng văn hóa nhà trường hiện đại, giúp trường học trở thành môi trường học tập sáng tạo, tích cực và thích ứng với sự phát triển của công nghệ.

4. Tác động của chuyển đổi số đến phát triển văn hóa đọc trong trường đại học

4.1. Cơ hội từ chuyển đổi số

- Tiếp cận tài nguyên đa dạng và phong phú: Công nghệ số cung cấp khả năng truy cập vào kho tàng tri thức khổng lồ thông qua sách điện tử, thư viện số và các nguồn tài liệu trực tuyến. Nhờ chuyển đổi số, sinh viên và giảng viên có thể tiếp cận hàng loạt tài nguyên đọc như ebook, tạp chí khoa học, cơ sở dữ liệu trực tuyến và các khóa học mở trực tuyến (MOOCs). Điều này giúp mở rộng kho kiến thức mà trước đây có thể bị hạn chế do sự khan hiếm của tài liệu in.

- Khả năng truy cập mọi lúc, mọi nơi: Sinh viên có thể đọc và nghiên cứu từ bất kỳ đâu, không còn bị ràng buộc bởi thời gian và không gian như khi chỉ có sách giấy. Điều này khuyến khích việc tự học và nghiên cứu ngoài giờ học chính thức.

- Đa dạng hóa hình thức đọc: Chuyển đổi số đã đưa ra nhiều hình thức đọc mới như đọc sách điện tử, nghe audiobook, truy cập tài liệu qua các ứng dụng học tập... Những hình thức này giúp sinh viên linh hoạt trong việc tiếp thu kiến thức, phù hợp với phong cách học tập khác nhau của mỗi người.

- Tương tác và chia sẻ dễ dàng: Các nền tảng mạng xã hội và ứng dụng đọc sách cho phép người dùng chia sẻ, thảo luận và đánh giá sách một cách thuận tiện, thúc đẩy việc đọc trực tuyến. Nền tảng đọc số thường cho phép người đọc ghi chú, đánh dấu, tìm kiếm từ khóa nhanh chóng và thậm chí tương tác với tác giả hoặc các cá nhân khác. Điều này làm tăng tính cá nhân hóa trong quá trình đọc, giúp người đọc tiếp cận nội dung theo cách thức phù hợp nhất với nhu cầu của họ.

- Thúc đẩy văn hóa học tập và nghiên cứu:

+ Khuyến khích học tập chủ động: Mỗi cá nhân (CBQL, GV, SV) có thể tự lựa chọn và tìm hiểu các tài liệu liên quan đến môn học hoặc các lĩnh vực quan tâm khác, giúp phát triển văn hóa đọc tự chủ và chủ động.

+ Nâng cao năng lực nghiên cứu: Sự tiếp cận với cơ sở dữ liệu trực tuyến và các tài liệu khoa học giúp mỗi cá nhân nâng cao kỹ năng nghiên cứu và phân tích. Họ có thể dễ dàng so sánh, đối chiếu thông tin từ

nhiều nguồn khác nhau, từ đó phát triển tư duy phản biện và khả năng lập luận.

- Học tập linh hoạt: Công nghệ số cho phép CBQL, GV, SV tiếp cận tài liệu học tập mọi lúc, mọi nơi, hỗ trợ quá trình học tập cá nhân hóa phù hợp với nhu cầu, năng lực của mỗi người.

4.2. Thách thức từ chuyển đổi số

- Thách thức về sự tập trung và quá tải thông tin: Sự đa dạng của các nguồn thông tin và phương tiện truyền thông số có thể làm giảm khả năng tập trung của người đọc, dẫn đến việc "đọc lướt" thay vì "đọc sâu". Ngoài ra, sự tồn tại của nhiều phương tiện truyền thông và giải trí trên các nền tảng số như mạng xã hội, trò chơi điện tử có thể làm giảm thời gian và chất lượng của việc đọc nghiêm túc. Người đọc thường bị phân tán sự chú ý, dẫn đến việc không thể duy trì thói quen đọc sâu và điều này có thể ảnh hưởng đến chất lượng và hiệu quả của việc tiếp thu kiến thức.

- Thiếu kỹ năng đánh giá thông tin chính thống và không chính thống: Việc đánh giá và chọn lọc thông tin đáng tin cậy trong môi trường số đòi hỏi kỹ năng đặc biệt vì trong môi trường số, thông tin có thể đến từ nhiều nguồn khác nhau với độ tin cậy khác nhau. Nếu người đọc không có kỹ năng đánh giá và phân loại thông tin sẽ dễ dàng bị dẫn dắt bởi những nguồn thông tin không đáng tin cậy.

- Kỹ năng số chưa đầy đủ: Mặc dù tiếp cận công nghệ là điều dễ dàng, tuy nhiên không phải tất cả CBQL, GV, SV đều được trang bị đầy đủ kỹ năng để sử dụng và đánh giá các tài nguyên số một cách hiệu quả. Việc thiếu kỹ năng này có thể dẫn đến sự phụ thuộc vào các nguồn thông tin kém chất lượng hoặc hạn chế khả năng tự học, tự nghiên cứu.

- Bất bình đẳng trong tiếp cận công nghệ: Sự chênh lệch về khả năng tiếp cận thiết bị công nghệ và Internet có thể tạo ra khoảng cách về cơ hội học tập và phát triển văn hóa đọc giữa các nhóm CBQL, GV, SV khác nhau. Ngoài ra, một số tài nguyên số có thể yêu cầu trả phí hoặc quyền truy cập đặc biệt mà không phải cá nhân nào cũng có khả năng tiếp cận. Điều này làm gia tăng sự bất bình đẳng trong việc phát triển văn hóa đọc trong trường Đại học.

- Giảm giá trị của việc đọc sách in truyền thống: Khi nội dung số trở nên phổ biến, giá trị của việc đọc sách in truyền thống có thể bị giảm sút. Điều này có thể ảnh hưởng đến việc duy trì và phát triển thói quen đọc sâu, đọc phân tích mà sách in mang lại.

- Khó khăn trong việc tạo dựng cộng đồng đọc trực tuyến: Mặc dù các nền tảng số tạo điều kiện cho việc trao đổi và chia sẻ thông tin, tuy nhiên việc xây dựng một cộng đồng đọc gắn kết vẫn là một thách thức. Tương tác trực tuyến thường không đủ sâu sắc và dễ bị gián đoạn, không như các hình thức trao đổi và thảo luận trực tiếp.

Chuyển đổi số đã và đang tác động mạnh mẽ đến sự phát triển văn hóa đọc trong trường đại học, mang lại nhiều cơ hội nhưng cũng đặt ra những thách thức mới. Để tận dụng tối đa các lợi ích mà chuyển đổi số mang lại, các trường đại học cần xây dựng chiến lược phát triển văn hóa đọc phù hợp, kết hợp giữa các phương thức truyền thống và số hóa để tạo ra một môi trường học tập toàn diện và hiện đại, từ đó tạo dựng hình ảnh tích cực và nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường.

5. Biện pháp phát triển văn hóa đọc ở trường đại học trong bối cảnh chuyển đổi số

- Xây dựng và ban hành các văn bản, nội quy, quy chế có liên quan tới phát triển văn hóa đọc: Hệ thống văn bản, nội quy, quy chế liên quan đến văn hóa đọc là căn cứ để triển khai các hoạt động phát triển văn hóa đọc, đồng thời đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên, sinh viên... dựa trên các quy định này để thực hiện nhiệm vụ theo yêu cầu. Việc xây dựng và hoàn thiện hệ thống văn bản, quy chế liên quan đến phát triển văn hóa đọc là rất quan trọng, là cơ sở, căn cứ để triển khai các hoạt động, đảm bảo các hoạt động diễn ra hiệu quả.

Các quy định, quy chế liên quan đến phát triển văn hóa đọc có thể bao gồm: Quy định về tài nguyên đọc: Xây dựng quy định về việc cung cấp tài liệu, sách báo, tài liệu học thuật cho thư viện, các kênh truy cập tài liệu số; Quy chế sử dụng thư viện (quy chế sử dụng thư viện, quy định quyền và trách nhiệm của

người sử dụng trong việc mượn, trả, bảo quản tài liệu); Quy định khen thưởng (Xây dựng chính sách khen thưởng cho các cá nhân, nhóm sinh viên, cán bộ, giảng viên có thành tích xuất sắc trong việc lan tỏa và phát triển văn hóa đọc). . .

Để đảm bảo tính dân chủ trong quá trình xây dựng các văn bản, quy định, cần tổ chức lấy ý kiến từ các đơn vị, cá nhân liên quan như giảng viên, sinh viên, cán bộ thư viện. . . nhằm hoàn thiện các văn bản, quy chế; Thực hiện công khai các văn bản sau khi được ban hành thông qua hệ thống thông báo của nhà trường như Website, Email, bảng tin và các kênh truyền thông khác.

- Tuyên truyền, giáo dục nhận thức cho CBQL, GV, SV về vai trò, ý nghĩa của văn hóa đọc và cách thức, con đường hình thành văn hóa đọc: Nhận thức là yếu tố nền tảng quyết định đến chất lượng các hoạt động, trong đó có văn hóa đọc. Việc tuyên truyền và giáo dục nhận thức về vai trò và ý nghĩa của văn hóa đọc không chỉ góp phần nâng cao nhận thức của các lực lượng trong và ngoài nhà trường về vai trò, tầm quan trọng của văn hóa đọc mà còn giúp các lực lượng này có nhận thức đúng đắn về cách thức, con đường phát triển văn hóa đọc. Các hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức bao gồm: Tổ chức các buổi hội thảo, tọa đàm chia sẻ về vai trò và ý nghĩa của văn hóa đọc; Tổ chức các cuộc thi dành cho CB, GV, SV về văn hóa đọc, trao đổi về các phương pháp đọc để lan tỏa tinh thần, cách thức đọc hiệu quả; mở các khóa học kỹ năng đọc sách, tìm kiếm thông tin, học liệu và sử dụng nguồn tài liệu hiệu quả phục vụ quá trình học tập, giảng dạy, nghiên cứu.

- Triển khai các hoạt động phát triển văn hóa đọc cho CBQL, GV, SV:

+ Phát triển văn hóa đọc thông qua giảng dạy các học phần thuộc chương trình đào tạo: Chỉ đạo GV đưa văn hóa đọc vào các hoạt động giảng dạy và học tập, chẳng hạn như yêu cầu sinh viên đọc tài liệu trước khi lên lớp, tổ chức các buổi thảo luận về sách hoặc tạo ra các bài tập phân tích nội dung sách. Điều này sẽ khuyến khích sinh viên đọc sách, nghiên cứu, tìm hiểu tài liệu.

+ Liên kết, phối hợp với các đơn vị ngoài nhà trường để phát triển văn hóa đọc: Phát triển văn hóa đọc không chỉ là nhiệm vụ của mỗi nhà trường mà còn cần có sự phối hợp với các đơn vị bên ngoài để tạo ra một môi trường học tập phong phú, đa dạng, tiếp cận được nhiều nguồn tri thức. Các trường đại học có thể hợp tác với các nhà xuất bản để được cung cấp sách và tài liệu học thuật; ký kết các thỏa thuận hợp tác với các thư viện lớn bên ngoài để CB, GV, SV có quyền truy cập vào kho tài liệu phong phú; phối hợp với các viện nghiên cứu trong nước và quốc tế nhằm tạo ra những cơ hội chia sẻ tài liệu học thuật, tổ chức hội thảo và seminar khoa học, từ đó khuyến khích CB, GV, SV đọc và nghiên cứu; hợp tác với các công ty công nghệ để phát triển các nền tảng thư viện số hiện đại, giúp CB, GV, SV có thể truy cập tài liệu mọi lúc, mọi nơi.

+ Tổ chức các hoạt động ngoại khóa nhằm phát triển văn hóa đọc cho sinh viên (cuộc thi, ngày hội văn hóa đọc, tọa đàm. . .): Tổ chức các sự kiện liên quan đến văn hóa đọc như “Ngày hội sách,” các buổi giới thiệu sách mới, câu lạc bộ đọc sách để tạo ra không gian giao lưu, thảo luận về những cuốn sách hay và ý nghĩa. Các hoạt động này tạo ra sự kết nối giữa các sinh viên với nhau và giữa sinh viên với giảng viên, từ đó hình thành và phát triển văn hóa đọc.

+ Các trường đại học cần có chính sách hỗ trợ tài chính cho các hoạt động liên quan đến văn hóa đọc, chẳng hạn như cấp kinh phí để mua sách in và sách điện tử, tổ chức các cuộc thi và sự kiện về sách. Ngoài ra, có thể cung cấp các ưu đãi cho GV, SV khi sử dụng thư viện hoặc mua sách.

- Xây dựng các không gian thúc đẩy văn hóa đọc:

+ Xây dựng và phát triển hệ thống thư viện truyền thống: Thư viện có vai trò vô cùng quan trọng để thúc đẩy văn hóa đọc. Các trường cần đầu tư vào việc xây dựng và hiện đại hóa thư viện, đảm bảo cung cấp đầy đủ, cập nhật tài liệu, đầu sách phục vụ cho nhu cầu nghiên cứu, học tập của CBQL, GV, SV.

+ Mở rộng hệ thống thư viện số: Trong thời đại chuyển đổi số, các trường đại học cần phát triển hệ thống thư viện số để CBQL, GV, SV có thể truy cập tài liệu trực tuyến mọi lúc, mọi nơi. Điều này giúp giải quyết vấn đề về thời gian, không gian và sự thuận tiện trong việc tiếp cận nguồn tri thức toàn cầu.

+ Đảm bảo các điều kiện cần thiết để phát triển văn hóa đọc trong nhà trường: Đảm bảo cơ sở vật chất và trang thiết bị (cơ sở vật chất, thiết bị, công nghệ, học liệu, môi trường – cảnh quan...) đầy đủ là điều kiện

tiên quyết để phát triển văn hóa đọc trong trường đại học. Các trường cần quan tâm đầu tư hệ thống cơ sở vật chất, máy tính, wifi tốc độ cao và các thiết bị cần thiết khác để CB, GV, SV có môi trường đọc, nghiên cứu và truy cập kho sách điện tử, tài liệu học tập trực tuyến một cách dễ dàng.

6. Kết luận

Phát triển văn hóa đọc và văn hóa nhà trường có mối liên hệ mật thiết với nhau. Văn hóa nhà trường tạo điều kiện để phát triển văn hóa đọc, đồng thời, phát triển văn hóa đọc là một phần quan trọng trong xây dựng và phát triển văn hóa nhà trường. Trong bối cảnh chuyển đổi số, việc phát triển văn hóa đọc và văn hóa nhà trường không chỉ là nhiệm vụ mà còn là cơ hội để các trường đại học nâng cao chất lượng đào tạo, khẳng định uy tín, thương hiệu với các trường đại học khác và cộng đồng xã hội. Để phát triển văn hóa đọc trong bối cảnh chuyển đổi số, các trường đại học cần xây dựng, ban hành các chính sách, quy định liên quan đến văn hóa đọc, tăng cường đầu tư vào cơ sở vật chất, tổ chức các hoạt động phát triển văn hóa đọc, xây dựng các không gian tạo điều kiện thuận lợi cho việc hình thành và phát triển văn hóa đọc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Lê Thị Kim Anh (2019). Văn hóa đọc và phát triển kỹ năng số cho học sinh, Tạp chí Giáo dục
- [2] Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2020). Giáo dục trong thời đại số. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
- [3] Phạm Thị Hồng (2022), Phát triển văn hóa nhà trường trong kỷ nguyên số, Tạp chí Khoa học Giáo dục
- [4] Trần Văn Minh (2021), Chuyển đổi số trong giáo dục: Thách thức và cơ hội, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm
- [5] Vũ Dương Thúy Nga (2010), “Làm như thế nào để phát triển văn hóa đọc ở Thủ đô Hà Nội”, Tạp chí Thư viện Việt Nam, số 5(25), tr.27-32.
- [6] Phạm Văn Tình (2006), “Đọc và văn hóa đọc trước ngưỡng cửa thông tin”, Tạp chí Thư viện Việt Nam, số 3, tr.23-29
- [7] Nguyễn Hữu Viên (2009), “Văn hóa đọc và phát triển văn hóa đọc ở Việt Nam”, Tạp chí thư viện Việt Nam, số 3, tr.26-32

ABSTRACT

Developing a reading culture - a factor contributing to building and enhancing university culture in the digital transformation era

The digital transformation era presents numerous opportunities as well as challenges for fostering a reading culture in universities - one of the key elements in developing a university's overall culture. In reality, universities still face significant limitations in promoting a reading culture among faculty, staff, and students. University leadership must pay close attention to and actively direct activities such as policy development, organizing diverse initiatives, ensuring favorable conditions for facilities, equipment, financial resources, and maintaining strong connections with relevant stakeholders. These efforts are essential for developing a reading culture within universities, which in turn promotes the growth of university culture.

Keywords: *Reading culture, development, university culture, digital transformation.*